

ספר תיקון הברית

על שמירת ותיקון פגם הברית דיניו ומנהגיו סדר בראשית

חלק יא

אור הזוהר 411 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי

בנשיאות נ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א מחבר למעלה מאלף ספרים טל: 0527651911

גדולי הצדיקים ואומרים ללמוד זוהר הקדוש

ה"ה סך הכל תנ"ה וחותרם עם הכולל בגימטריא גם כן תנ"ה ועל כן מעלה עליו ג' פעמים קנ"א קנאת ה' צבאות שהם בגימטריא גם כן חותרם עם הכולל ועל כן אם חס ושלום פגם הברית נהפך מחותרם לחמת, שחמת ה' עליו, ולכן בקנאו את קנאתי ראשי-תיבות ג' פעמים אב"ק (אות ברית קודש), וכתוב שם ג' פעמים תיבת קנ"א. ועל כן התיקון לזה שמירת שבת שנקרא גם כן חותרם מטעם הנזכר לעיל, ועוד שהוא חותרם השבוע כמו אין השטר מקוים אלא בחותמיו כך אין קיום לעולם בלתי השבת שהיא הנותנת קיום לכל הבריאה כמו שכתוב שבת וינפש כפירוש האלשיך שהשבת היא הנשמה והנפש החיונית של כל הבריאה.

ועוד טעם שנקראו השבת והמילה חותרם לפי שאלו שני דברים צריכים חותרם ממגע נכרי, כידוע שעכו"ם ששבת וכו' וכן במילה אות היא ביני וביניכם ועכו"ם שמל, כאלו לא מל.

השבת והמילה נקראו שלום

שבת נקרא שלום ומילה נקרא שלום כי על ידי שבת נעשה שלום בין איש לאשתו ועל כן מחויב להדליק נרות בשבת משום שלום בית וכמו מעשה ברו' מאיר בגמרא. ועל כן אומרים בליל שבת שלום עליכם בואי בשלום. וכן על ידי מילה נעשה שלום בין איש לאשתו כמו שדרשו חכמינו זכרונם לברכה מפני מה מילה בשמיני כדי שלא יהא כל העולם שמחין ואביו ואמו עצבין. ורמז לדבר זה מה שכתב דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, סופי תיבות מילה. (בית יצחק)

שבת נקרא מקור הברכה לפי שכל ההשפעה שלכל ששת ימי המעשה נשפעת בשבת. וכן מילה נקרא מעין הברכה צדיק יסוד עולם, לפי שהוא יסוד שממנו באין גם כן כל ההשפעות.

ד) שבת נקרא חוק, שם שם לו חוק ומשפט ודרשו חכמינו זכרונם לברכה זה שבת, ומילה נקרא גם כן חוק וחוק בשארו שם.

ו) שבת ניתנה במרה כנזכר לעיל, ומילה (זו פריעה) ניתנה במרה. (עיין ילקוט)

נקרא קודש

ז) שבת נקרא קודש. כי קודש היא לכם ומילה נקרא קודש אות ברית קודש.

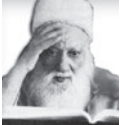
נקרא חותרם

ח) שבת נקרא חותרם. ומלה נקרא חותרם. איתא בתיקוני זוהר י"א שימני כחותם על לבך דא חותרם דאות ברית קודש. והיא אות ברית שבת עכ"ל.

טעם שהשבת והמילה נקראו חותרם

טעם ששמירת שבת נקרא חותרם, ומילה נקרא חותרם. הנה בבריאת אדה"ר כתיב ויפח באפיו נשמת חיים סופי תיבות חותרם, לפי שהמילה נחתם בשם שד"י (עיין ברבינו בחיי) וזה שכתוב "ונשמת שד"י תבינם", כי מי ששומר בריתו אזי יש לו נשמה והיא תבינם, כי על ידי נשמת שד"י יש לו הבנה בתורה ובמצות ובשבת יש לו נשמה יתירה, ועל כן בשבת ניתנה תורה כי עיקר הבנת התורה היא בשבת, ועל ידי זה יוכל לחדש חידושי תורה בשבת, כדאיתא בשם האריז"ל שבכל השבוע היה לומד על דרך הפשט, ובשבת על דרך הקבלה והסוד, ורמז בזה הפסוק השתחוה לה' בהדרת קודש ראשי תיבות קבלה. ועל כן אם חס ושלום פגם בבריתו פגם בג' מילואי אהיה שגמטריא שלהם בגימטריא חותרם כזה אל"ף ה"י יו"ד ה"י. אל"ף ה"א יו"ד ה"א. אל"ף ה"ה יו"ד

יא) שבת נקרא שמא דקודשא בריך הוא, וברית מילה נקרא שמא דקודשא בריך הוא.

יא) שבת נקרא שמא דקודשא בריך הוא, וברית מילה נקרא שמא דקודשא בריך הוא.

(עיין בפנים הספר)

יב) שבת נקרא כל, ושומר הברית נקרא כל.

(זוהר הקדוש ויקרא תולדות רע"ז)

יג) שבת ניתנה קודם מתן תורה, ומילה ניתנה קודם מתן תורה.

יד) שבת ניתנה באהבה ובשמחה וברצון, ומילה ניתנה גם כן באהבה ובשמחה וברצון.

טו) על מצות שבת אין מודעה, ועל מצות מילה אין מודעה.

טז) השומר שבת נקרא קדוש, והשומר בריתו נקרא קדוש, קדושים תהיו.

יז) השומר שבת מוחלין לו כל עונותיו, והשומר בריתו ומי שהוא בברית, מוחלין לו כל העוסקין בה עונותיהם.

יח) השומר שבת כראוי פרנסתו בריוח וכן על ידי שמירת הברית פרנסתו בריוח.

יט) השומר שבת כהלכתו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, וכל השומר בריתו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא.

(עיין בפנים ההספר)

כ) שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע, איתקשו שניהם בפסוק אחד.

כא) המחלל שבת משקר בשמא דמלכא קדישא, והמחלל ומפר ברית משקר בשמא דקודשא בריך הוא.

כב) המחלל שבת מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים והמפר ברית מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים.

כג) המחלל שבת כאילו כופר בכל התורה כולה, והמקיים שבת כאלו מקיים כל התורה כולה, אף המפר ברית כאלו כופר בכל התורה כולה (עיין בפנים הספר). והשומר בריתו כאלו מקיים כל התורה.

כד) השומר שבת הקדוש ברוך הוא גזור והוא מבטל, והשומר בריתו הקדוש ברוך הוא גזור והוא מבטל.

כה) בזכות שבת הווין ליה בנים תלמידי חכמים, ובזכות שמירת הברית הווין ליה בנים תלמידי חכמים.

כו) בזכות שבת תהיה הגאולה, כמו שדרשו חכמינו זכרונם לברכה אלמלי שמרו ישראל ב' שבתות מיד הן נגאלין. וכל ידי שמירת הברית וזכות המילה הם נגאלין, כדכתיב: גם אתה בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין בו מים.

יסוד האמונה

כז) שבת יסוד האמונה. בראשית אותיות ירא

יסוד היראה

כט) שבת יסוד היראה וברית מילה יסוד היראה.

(עיין בפנים הספר)

ל) שבת טעון כוס של ברכה לקידוש, וברית מילה טעון כוס של ברכה.

לא) שבת טעון שלש סעודות של מצוה, וברית מילה טעון שלש סעודות של מצוה. סעודת שלום זכר, וסעודת ליל שמורים, וסעודת ברית מילה.

לב) שבת סעודת מצוה, וברית מילה סעודת מצוה.

לג) בשבת מגיע לכל אחד מישראל נשמה יתירה, וגם בברית מילה מגיע לכל העומדים שם נשמה יתירה.

לד) שבת מצוה לכבדו בנרות, וברית מילה מצוה לכבדו בנרות.

לה) שבת מצוה לכבדו בכסות נקיה, וברית מילה מצוה לכבדו בכסות נקיה.

לו) שבת המקיים שלש סעודות ניצול מגיהנם, וברית מי שהוא מהול ולא פגם בריתו ניצול מגיהנם.

לז) שבת צריך הכנה והיה ביום הששי והכינו, ומילה צריך הכנה מקודם.

לח) שבת מצוה בו יותר מבשלוחו, ומילה אם אביו מוהל מצוה בו יותר מבשלוחו.

לט) שבת מברכין את בניהם, ובברית מילה מברכין את הילד הנימול.

מ) כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי ומחזיקים בבריתי אתקשו שניהם להדדי.

מא) שבת ומילה הם תריין ריעין דלא מתפרשין, כי מילה יסוד ושבת מלכות.

מב) בשבת מצוה לזמר זמירות ותשבחות, ובסעודת ברית מילה גם כן מצוה לזמר זמירות ותשבחות יום ליבשה וגו'.

מג) על ידי שבת מוכח שמהני תשובה ואנו נקראים בנים למקום ועל ידי מצות מילה מוכח שמהני תשובה ואנחנו נקראים בנים למקום שהרי מילת עבד אינו דוחה השבת.

מד) על ידי השבת נקראים בשם ישראל כי המחלל שבת הרי הוא כעכו"ם לכל דבר, ועל ידי זה נקרא בשם ישראל. וכן בעת הברית נקרא שמו בישראל.

מה) על שבת ומילה מקטרגין אומות העולם.

מו) על ידי שמירת שבת מבטלין כח של מזל שבתאי שמורה על ביטול ומרה שחורה, ועל ידי מצות מילה מבטלין כח של מזל מאדים, שמורה דם ורציחה.

שטרח ועמל לשמור את היסוד שהיא מדה ששית מכונה ערב שבת לקדשו ולטהרו הוא אוכל בשבת מרגיש העונג וחיות האלקי בשבת. ועל כן צריכין לחם משנה, דשני פעמים לחם בגימטריא יוס"ף דאי אפשר לטעום אורו של שבת כי אם על ידי שמירת הברית מדתו של יוסף, וזהו ויברך אלקים את יום השביעי, א"ת ר"ת תר"ך אותיות שמתגלה בחי' ש"י וי"ש ויקדש אותו אימתי יזכה להשיג גילוי תר"ך אורות הנזכרים לעיל הוא על ידי ויקדש אותו, על ידי שהאדם מקדש אות ברית שלו, וכן איתא במדרש ברכו באור פניו של אדם לפי שידוע שעל ידי חטא זה ניטל מאדם אור פניו וידוע ששמירת שבת תיקון לחטא זה, לכן כשמגיע שבת חוזר אליו אור פניו ולכן גם עם הארץ ירא לשקר בשבת דאימת שבת עליו לפי הטעם הנזכר לעיל ששמירתו תיקון לחטא זה רחמנא לצלן, ואחרי שניתקן אצלו מדת היסוד ממילא בא גם כן למדת האמת וזה שאימת שבת עליו אימת גם כן אותיות אמת, וזהו אם תשיב משבת רגלך ראשי תיבות אמת, משום שעל ידי שם גם הרגלים יתוקנו דמרמו לחטא זה, ולכן אומרים במנחה בשבת תפארת עטה ליום המנוחה, תפארת היא מדת אמת. גם אנו אומרים ישמחו במלכותך שומרי שבת דעל ידי שמירת שבת מתקנים את ברית קודש ובאים למדריגת הצדיקים אשר עליהם כתיב שמחו צדיקים בה' והם באים לידי אמונה כמו שכתוב וצדיק באמונתו יחיה, דאיהי אמת ואיהו אמונה. ויתרוץ עם זה פסוק ישע"י שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע, כי אחרי שצוה לנו הקדוש ברוך הוא בשמירת שבת שלא יעשה שום מלאכה, מוכח שהיה באמת ראוי לברא למזיקין גם כן גוף, אך שמכח קדושת שבת לא היה פנאי לברא להם גופים, ומי שמוציא זרע לבטלה נקרא רע, לזה אמר שומר שבת מחללו, רצה לומר ששומר שבת מלעשות בו מלאכה. וכל זה מטעם שהקדוש ברוך הוא גם כן לא עשה מלאכה, וקשה דילמא המלאכה היתה דים, וצריך לומר מזיקין יוכיחו שהיה לו לברא להם גופים ולא ברא להם מכח קדושת שבת לכך גם כן לא עשה מלאכה זו ועל כן שומר ידו מעשות כל רע, רצה לומר אם זה יתד שהיה לו בדעתו של הקדוש ברוך הוא לברא להם גוף אך מכח קדושת שבת לא ברא לכך שומר את ידו דייקא מעשות כל רע להוציא זרע לבטלה ולברוא להם גוף.

וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל אלקים בין האור ובין החשך (בראשית א' ד')

סופי תיבות "ברית", רמז לברית מילה שנמשלה לאור, ונאמר "אור זרוע לצדיק" שהאור שנגנז גנזה השם יתברך לצדיקים שומרי הברית.

מדת היסוד הוא כללות המדות

בזוהר חדש (דף ט' ע"ב) איתא וזה לשונו: רבי חייא פתח אור זרוע לצדיק וכו' הקדוש ברוך

(מז) על ידי שמירת שבת פטור מתעניתים וסיגופים ועל ידי שמירת הברית פטור מתעניתים וסיגופים. (עי' בפנים הספר. ועי' מדרש דעונג שבת יותר מאלף תעניות)

(מח) על ידי שמירת שבת תפלתו נשמעת, ועל ידי שמירת הברית תפלתו נשמעת.

(מט) על ידי שמירת שבת זוכה לכבוד בעולם הזה ובעולם הבא, כן על ידי שמירת הברית זוכה לכבוד בעולם הזה ובעולם הבא.

(נ) איתא בזוהר בראשית ירא שבת, ירא ברית, כמה דצריך נטירו בברית דלא יעול ברשו נוכראה, כן צריך נטירו לשבת וכו'.

(נא) שמירת שבת סגולה לינצל מכל דבר רע כמו שאומרים שבת הוא מלזעוק, ויטמרון בגו כפינ הני כלבין דחציפין, וכתיב שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע, כן סגולת שמירת הברית להנצל מכל דבר רע.

(נב) שמירת שבת סגולה להשגות נפלאות בתורה וכן שמירת הברית סגולה להשגות נפלאות בתורה.

(נג) על שבת ומילה התנה הקדוש ברוך הוא עם אברהם אם יקבלו ישראל עליהם יקבלו את אלהותו. (מדרש)

(נד) במדרש תן חלק לשבעה זה שבת וגם לשמונה זה המילה ב' מצות הללו הם כדאי שתרחם עליהם.

(נה) יעקב אבינו כתוב בתורה ששמר את השבת, כמו דכתיב ויחן את פני העיר שקבע תחומין, וכן מצינו בתורה ששמר את הברית ונקרא איש תם, ובן פ"ד שנה נשא אשה, וראובן היה ראשית אונן, אף על פי שהיה מקיים כל התורה חושב רק זה השחית.

(נו) יוסף הצדיק מצינו בתורה ששמר את הברית, ותשב באיתן קשתו, וכן שמר את השבת כדכתיב וטבוח טבח והכן אינן הכן אלא שבת.

(זוהר ויקרא רע"ו)

(נז) אלינו הנביא יושב תחת עץ החיים בגן עדן בכל מוצאי שבת וכותב זכות של שומרי שבת, וכן בא אליהו על כל ברית מילה וכותב זכותיהן של ישראל מקיימי מצות מילה.

(נח) עכן מעל בחרם וחילל את השבת (כי מפלת יריחו היה בשבת) וכן פגם בבריתו כדדרשו חכמינו זכרונם לברכה שבא על נערה המאורסה.

(נט) מאן דנטיר אות ברית בכל אתר דאיהו בין ברית מילה בין בשבת ויומין טבין קודשא בריך הוא נטיר ליה בגיניה בכל אתר ומכסי (מקור) עלוהי ומשנאוי. (תיקוני זוהר)

(ס) שבת כולל שתי מדות יסוד ומלכות כן ברית מילה כוללת שתיהן בסוד מילה ופריעה.

(שערי אורה)

מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, רצה לומר מי

הוא ראה שהעולם אינו יכול לעמוד בלתי היסוד, ואיזהו היסוד שהעולם עומד עליו, הוא הצדיק שנאמר וצדיק יסוד עולם, וזהו יסוד ראשון וכו' והוא נקרא אור שנאמר אור זרוע לצדיק, ועוד ממה דכתיב וירא אלקים את האור כי טוב (סופי תיבות ברי"ת) נאמר כאן כי טוב, ונאמר להלן אמרו לצדיק כי טוב וכו'.

והנה ענין זה הוא כי מה שבחינת צדיק הוא נקרא טוב שמעתי מפי מחותני מורי ורבי הרב החסיד מפורסם בוצינא קדישא מורינו רבי יחיאל מיכל זלה"ה מגיד מישרים דקהילה קדישה ולאטשוב כי הנה נודע כי מדת היסוד אינה בעצמה מדה כשאר מדות רק שהיא כללות המדות, רצה לומר כשכל המדות נכללים יחד בחינת כללותם נקרא יסוד, ולזה נקרא כל כנודע לפי שנכללים בו כל החמשה מדות שכל אחד כלולה מעשרה שעולה כ"ל. ולזה גם כן כל אחד מהמדות כלולה מכל המדות כי זולת זה לא היו יכולים להכלל ביחד כיון שהמדות בעצמם הם הפכיות ונגדיות זה מזה כמו מדת החסד שהיא נגדיות למדת הגבורה וכן בשאר. אמנם כאשר כל אחד כלול מכולם לזה היטיב יכולים להכלל כולם ביחד ואז ממילא נעשה מדת היסוד מכללותם כנ"ל.

והנה כשיש חלילה שום איזה דבר רע באיזה מדה מהמדות גם באיזה מדה מהמדות הכלולים במדה זאת שוב כיון שאין שלימות במדה זאת אין יכולת להכלל עם שאר המדות ונראה חסרונו במדת היסוד, ולזה היטב נקרא היסוד טוב לפי שהוא מורה על כל המדות שהם בשלימותם וטובם ואין בהם שום דבר רע כלל. ולזה נקרא ח"י כנודע שמורה גם כן שכל המדות אין בהם פגם ומיתה חס ושולם רק כולם דבוקים בחיים וזה בחי' היסוד כנודע שהצדיק שומר הברית שהוא בחינת היסוד כנודע מיוסף הצדיק שלזה הוא נקרא צדיק על ששמר הברית כנודע, לפי כשהבחינת יסוד הוא בשלימותו מורה על שלימותם וטובם של כל המדות כנ"ל.

ויקרא אלקים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא אלקים כי טוב (בראשית פרק א פסוק י')

תשובה להאוחז באמה - פ"ד תעניות

אמרו חכמינו זכרונם לברכה האוחז באמה ומשתין כאלו מביא מכול לעולם, ותשובתו שמונים וארבע תעניות כמנין שנותיו של יעקב שהי' בן פ"ד שנה ולא ראה קרי כלל אלא ראובן היתה טיפה ראשונה שלו שנאמר ראובן בכורי אתה. וקודם שיעשה הפ"ד תעניות יטבול

ויאמר פסוק **"ויקרא אלקים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרה ימים"** בדמעה. ויכוין שהש"י יטהר נפשו על דרך זורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, ועיין שם תשובה על כמה עבירות, וכן ברוקח וכן בכתבי האר"י ז"ל ובעל לוחות הברית ז"ל וכמה ספרים ולא כתבתי רק תשובת שכבת זרע לבטלה לפי שהוא מצוי והתשובה בכאן יותר בנקל מבשאר ספרים ובזה יזדרז החוטא לעשותה.

(ספר חרדים דף ס"ג ע"ב, מדרש תלפיות)

ויאמר אלקים ישרצו המים שרץ נפש חיה **ועוף יעופף על הארץ** על פני רקיע השמים (בראשית פרק א' פסוק כ')

דא ברית קיימא קדישא וכו'. (זוהר בראשית)

ותוצא הארץ דשא עשב מזרע זרע למינהו **עץ פרי עושה פרי למינו** וירא אלקים כי טוב (בראשית פרק א' פסוק י"ב)

דא ברית קודש וכו'. (זוהר בראשית דף ל"ג)

ויאמר אלקים ישרצו המים שרץ נפש חיה **ועוף יעופף על הארץ** על פני רקיע השמים (בראשית פרק א' פסוק כ')

דא אליהו דטאס כל עלמין בד' טאסין למיהוי חמץ בגזירו דקיימא קדישא, וכו' שם י"ג. (זוהר בראשית דף י"ג)

ויברא אלקים את התנינים הגדולים ואת כל נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים למיניהם ואת כל עוף כנף למיניהו וירא אלקים כי טוב (בראשית פרק א' פסוק כ"א)

איתא בזוהר, תרין אלין ערלה ופריעה וכו'. (זוהר בראשית דף ל"ג)

ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם (בראשית פרק א' פסוק כ"ז)

מאן דנטר ליה להאי קיימא קדישא איהו בהיקש עמי בשותפי עמי. (תיקוני זוהר)

מי ששומר הברית נעשה שותף להקדוש ברוך הוא וזה לשונו בתקונים (תקון סט, דף צט:): **ומאן דנטר להי, איהו בהקש בשתפו עמי בדיוקנא דילי. עלה אתמר** (בראשית א, כז) **"ויברא אלקים את האדם בצלמו", בגין דמאן דנטר ברית זכה למלכות, הרי איהו בהקש לי בשתפו עמי וכו'.** ומאן דנטר ברית, האי איהו עד עלה, עיין מאן "שמע", דל"ת מן "אחד". עד כאן לשונו בקיצור.

ויצמח ה' אלקים מן האדם כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע (בראשית פרק ב' פסוק ט')

תא חזי כל מאן דנטיר ברית וכו'. (זוהר)

בדומה לי בשותפות עמי... ומי ששומר הברית, זה הוא **"עד"** עליו, אות עיין מן תיבת "שמע", ואות דל"ת מן תבת "אחד". המשך בעלון הבא

יג פירוש הזוהר: ומי ששומר אותו [את הברית], הוא בדומה לי בשותפות עמי בצלם שלי. עליו נאמר **"ויברא אלקים את האדם בצלמו"**, כי מי ששומר הברית זכה למלכות, הרי הוא